

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.12.2013
COM(2013) 926 final

2013/0444 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, skal have adgang til bøger og trykt materiale på lige fod med andre for at kunne deltage fuldt ud og effektivt i samfundslivet. Verdenssundhedsorganisationen anslår antallet af synshandicappede på verdensplan til 285 millioner: 39 millioner er blinde, og 246 millioner svagtseende¹. Ifølge Verdensorganisationen for Blinde foreligger kun 5 % af alle offentliggjorte bøger i Europa i et format, som er tilgængeligt for synshæmmede, mens det i udviklingslandene – hvor ca. 90 % af alle synshæmmede lever – kun er 1 %².

I øjeblikket fremstilles og spredes eksemplarer af bøger i tilgængeligt format som regel på nationalt plan af specialiserede enheder, f.eks. biblioteker for blinde, enten på licens eller i henhold til undtagelser fra eller indskrænkninger i ophavsret. Men da der ikke findes nogen international juridisk ramme for udveksling på tværs af grænserne af tilgængelige formater, som er fremstillet i henhold til en undtagelse eller indskrænkning, sker fremstillingen af disse eksemplarer ved dobbeltarbejde, selv i lande, der deler det samme sprog. Dette er et problem på grund af de omkostninger, der er forbundet med fremstilling af eksemplarer i tilgængeligt format, og de begrænsede ressourcer, der er til rådighed for enheder, som servicerer blinde.

Siden januar 2011 har Den Europæiske Union været bundet af De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap, der stadfæster retten til adgang til information (artikel 21) og handicappedes ret til at deltage i kulturlivet på lige fod med andre (artikel 30). Konventionen er blevet en integrerende del af EU's retsorden. 25 medlemsstater er part i konventionen, og tre lande er i gang med at ratificere den.

I 2009 blev der indledt forhandlinger i Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret (WIPO) vedrørende en eventuel international traktat om undtagelser fra og indskrænkninger i ophavsret til fordel for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, med det formål at lette udveksling på tværs af grænserne af eksemplarer i tilgængeligt format.

Den 26. november 2012 vedtog Rådet en afgørelse, hvorved det bemyndigede Kommissionen til at deltage i disse forhandlinger på vegne af Den Europæiske Union³. Forhandlingerne i WIPO blev afsluttet med positivt resultat på den diplomatiske konference, der blev afholdt i Marrakesh fra den 17. til den 28. juni 2013, og som førte til vedtagelse af Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede (i det følgende benævnt "traktaten"), den 27. juni 2013.

Traktaten opstiller en række internationale regler, som sikrer, at der på nationalt plan indføres undtagelser og indskrænkninger i ophavsret til fordel for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, og muliggør udveksling på tværs af grænserne af eksemplarer i tilgængeligt format af offentliggjorte værker, som er fremstillet i henhold til en undtagelse fra eller indskrænkning i ophavsret i en af de kontraherende parter i traktaten.

---

¹ Faktablad nr. 282, juni 2012; <http://www.who.int>.

² <http://www.worldblindunion.org>.

³ Rådets afgørelse om Den Europæiske Unions deltagelse i forhandlingerne om en international aftale inden for rammerne af Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret om bedre adgang til bøger for personer med læsebesvær (16259/12 EU RESTRICTED).

Med dette forslag til Rådets afgørelse ønsker Kommissionen at indhente Rådets bemyndigelse til på vegne af Den Europæiske Union at undertegne traktaten med forbehold af senere indgåelse.

2. JURIDISKE ASPEKTER AF FORSLAGET

Traktaten er målrettet personer, der er blinde, synshæmmede eller har et perceptions- eller læsehandicap, eller som på anden måde grundet et fysisk handicap er ude af stand til at holde eller håndtere en bog eller fokusere eller bevæge øjnene i et omfang, der normalt muliggør læsning.

Traktaten forpligter de kontraherende parter til i deres nationale ophavsretslovgivning at indføre en undtagelse eller indskrænkning i retten til reproduktion, retten til spredning og retten til tilgængeliggørelse for almenheden for at lette målgruppepersoners adgang til eksemplarer af værker i tilgængeligt format⁴. De kontraherende parter kan beslutte at begrænse disse undtagelser eller indskrænkninger til tilfælde, hvor eksemplarer i tilgængeligt format ikke foreligger kommercielt for målgruppepersonerne på deres territorium og på rimelige vilkår. I EU er der i artikel 5, stk. 3, litra b), i direktiv 2001/29/EF om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet⁵ allerede fastsat en bestemmelse om, at der kan indføres fakultative undtagelser fra eller indskrænkninger i disse rettigheder for så vidt angår anvendelser til gavn for handicappede, som står i direkte forbindelse med det pågældende handicap og er af ikke-kommerciel karakter, og det sker i et omfang, som er påkrævet af hensyn til det særlige handicap. Til forskel fra traktaten er artikel 5, stk. 3, litra b), i direktiv 2001/29/EF ikke begrænset til et bestemt handicap. Medlemsstaterne kan desuden selv bestemme, om de vil gennemføre denne indskrænkning eller undtagelse eller ej. Der foreligger dog nu en fast restpraksis, i henhold til hvilken de skønsbeføjelser, medlemsstaterne har, når de gør brug af undtagelser eller indskrænkninger i henhold til artikel 5 i direktiv 2001/29/EF, skal udøves inden for de rammer, EU-lovgivningen udstikker⁶.

Traktaten definerer "værker" som litterære og kunstneriske værker, jf. artikel 2, stk. 1, i Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker (i det følgende benævnt "Bernerkonventionen"), i form af tekst, tegn og/eller hermed forbundne illustrationer, uanset om de er offentliggjort eller på anden måde gjort tilgængelige for almenheden i et medie. Den præciserer desuden, at definitionen også omfatter lydbøger.

Et "eksemplar i tilgængeligt format" er et eksemplar, der er tilgængeligt på en anden måde og i en anden form end det format, i hvilket værket oprindeligt er offentliggjort, og som giver målgruppepersoner lige så ubesværet adgang til værket som seende. Et sådant eksemplar i tilgængeligt format må kun anvendes af målgruppepersoner og skal respektere originalværkets integritet.

Eksemplarer i tilgængeligt format, som er fremstillet i henhold til en undtagelse fra eller indskrænkning i ophavsret, kan eksporteres af "bemyndigede enheder", dvs. statslige institutioner eller andre organisationer, der forestår uddannelse, undervisning af lærere, individuelt tilpasset læsning eller adgang til information for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, på ikke-kommerciel basis. Disse enheder skal sikre, at de kun spreder tilgængelige formater til målgruppepersoner, at de

⁴ De kontraherende parter kan også indføre bestemmelser om en undtagelse fra eller indskrænkning i retten til offentlig fremførelse og, i henhold til den som bilag vedlagte fælles erklæring, retten til oversættelse, i det omfang Bernerkonventionen tillader det.

⁵ EFT L 167 af 22.6.2001, s. 10.

⁶ Jf. eksempelvis C-145/10 Eva Maria Painer, præmis 104.

bekæmper reproduktion, spredning og tilgængeliggørelse af uautoriserede eksemplarer, og at de forvalter eksemplarerne med behørig omhu og fører registre over forvaltningen.

De kontraherende parter må kun tillade eksport af eksemplarer i tilgængeligt format, hvis de sikrer, at deres undtagelser fra eller indskrænkninger i retten til reproduktion, spredning og tilgængeliggørelse for almenheden er underlagt "tretrinstesten", enten via deres status som part i WIPO's traktat om ophavsret, eller ved på anden måde at sørge for, at de relevante undtagelser eller indskrænkninger begrænses til visse særlige tilfælde, som ikke er i strid med en normal udnyttelse af værket og ikke i urimeligt omfang skader rettighedshaverens legitime interesser.

Ifølge traktaten bør en kontraherende part, der tillader en målgruppeperson eller en bemyndiget enhed at fremstille et eksemplar i tilgængeligt format af et værk, også tillade import af sådanne eksemplarer.

De kontraherende parter er forpligtede til at træffe passende foranstaltninger, hvis det er nødvendigt, for at sikre, at hensigtsmæssig retlig beskyttelse og effektive retsmidler, der sættes ind for at bekæmpe omgåelse af effektive teknologiske foranstaltninger, ikke forhindrer målgruppepersonerne i at drage fordel af undtagelser og indskrænkninger i henhold til traktaten. En tilsvarende forpligtelse er allerede indført i EU i henhold til artikel 6, stk. 4, i direktiv 2001/29/EF.

Traktaten kræver også, at de kontraherende parter beskytter målgruppepersoners privatliv og samarbejder for at fremme udveksling på tværs af grænserne af eksemplarer i tilgængeligt format. WIPO agter at oprette en indgangsportal, der kan bistå bemyndigede enheder med at identificere hinanden. Herudover tilskynder traktaten bemyndigede enheder til at oplyse interesserede parter og offentligheden om deres politikforanstaltninger og praksis.

Traktaten bekræfter, at de kontraherende parter selv bestemmer, hvordan traktaten bedst gennemføres inden for rammerne af deres eget retssystem og retspraksis. De skal dog overholde de eksisterende internationale forpligtelser, der følger af Bernerkonventionen, aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder og WIPO's traktat om ophavsret. Traktaten anerkender de kontraherende parter mulighed for at opretholde eller indføre andre undtagelser og indskrænkninger, uden for traktatens anvendelsesområde, til gavn for målgruppepersoner og personer med andre handicap.

Artikel 13-22 indeholder administrative og proceduremæssige bestemmelser, som ligger meget tæt på bestemmelserne i Beijingtraktaten om audiovisuelle fremførelser, der blev vedtaget den 24. juni 2012. Traktaten træder i kraft, når 20 kontraherende parter har ratificeret den.

Den Europæiske Union kan blive part i traktaten, da den på den diplomatiske konference i Marrakesh afgav en erklæring om, at den har kompetence og egen lovgivning, der er bindende for alle dens medlemsstater, på de områder, der er omfattet af traktaten, og at den i overensstemmelse med sine interne procedurer er blevet behørigt bemyndiget til at blive part i traktaten. Den Europæiske Union undertegnede desuden slutakten fra den diplomatiske konference den 28. juni 2013. Traktaten er i et år efter vedtagelsen åben for undertegnelse for alle parter, der opfylder betingelserne for at blive part i traktaten.

Kommissionen er tilfreds med resultaterne af forhandlingerne og anmoder Rådet om at give bemyndigelse til undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede.

I betragtning af traktatens sagsområde bør Rådets afgørelse baseres på artikel 114 og 207 samt på artikel 218, stk. 5, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114 og 207 sammenholdt med artikel 218, stk. 5,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Siden den 22. januar 2011 har Den Europæiske Union været bundet af De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap; bestemmelserne heri er blevet en integrerende del af Den Europæiske Unions retsorden⁷.
- (2) Den 26. november 2012 bemyndigede Rådet Kommissionen til på Den Europæiske Unions vegne at forhandle om en international aftale inden for rammerne Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret om bedre adgang til bøger for personer med læsebesvær.
- (3) Forhandlingerne blev afsluttet med positivt resultat på den diplomatiske konference, der blev afholdt i Marrakesh fra den 17. til den 28. juni 2013, og Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede (i det følgende benævnt "traktaten"), blev vedtaget den 27. juni 2013.
- (4) Traktaten opstiller en række internationale regler, som sikrer, at der på nationalt plan indføres undtagelser fra og indskrænkninger i ophavsret til fordel for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, og muliggør udveksling på tværs af grænserne af eksemplarer i tilgængeligt format af offentliggjorte værker, som er fremstillet i henhold til undtagelser fra eller indskrænkninger i ophavsret.
- (5) Traktaten bør i et år efter vedtagelsen være åben for undertegnelse for alle parter, der opfylder betingelserne for at blive part i traktaten. Den bør undertegnes på Den Europæiske Unions vegne med forbehold af senere indgåelse –

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Der gives herved bemyndigelse til undertegnelse på Unionens vegne af Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, med forbehold af senere indgåelse af traktaten.

---

⁷ Rådets afgørelse 2010/48/EF af 26. november 2009 om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af De Forenede Nationers konvention om handicappedes rettigheder (EUT L 23 af 27.1.2010, s. 35).

Artikel 2

Rådets Generalsekretariat udarbejder det relevante fuldmagtsinstrument til undertegnelse af traktaten, med forbehold af dens indgåelse, til den eller de personer, der er udpeget af Europa-Kommissionen.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

[...]

Formand

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.12.2013
COM(2013) 926 final

ANNEX 1

BILAG

til forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede

BILAG

til forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede

MARRAKESHTRAKTATEN OM FREMME AF ADGANG TIL OFFENTLIGGJORTE VÆRKER FOR PERSONER, DER ER BLINDE, SYNSHÆMMEDE ELLER PÅ ANDEN MÅDE LÆSEHANDICAPPEDE

Præambel

De kontraherende parter,

som erindrer om principperne om ikke-diskrimination, lige muligheder, tilgængelighed og fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundslivet, der er proklameret i verdenserklæringen om menneskerettigheder og De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap,

som er opmærksom på de udfordringer, der forhindrer personer, der er synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, i at realisere sig fuldt ud, og som begrænser deres ytringsfrihed, bl.a. friheden til at søge, modtage og sprede alle former for oplysninger og tanker på lige fod med andre, herunder gennem alle former for kommunikation efter eget valg, deres udøvelse af retten til uddannelse og muligheden for at gennemføre forskning,

som fremhæver betydningen af ophavsretlig beskyttelse som incitament til og belønning for litterære og kunstneriske frembringelser og af at styrke mulighederne for alle, herunder personer, der er synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, for at deltage i samfundets kulturelle liv, nyde kunst og blive delagtiggjort i videnskabens fremskridt og dens goder,

som er opmærksom på de hindringer, der gør det vanskeligt for synshæmmede og andre læsehandicappede at få adgang til offentliggjorte værker og dermed opnå lige muligheder i samfundet, og på behovet for både at øge antallet af værker i tilgængeligt format og forbedre deres udbredelse,

som tager hensyn til, at flertallet af alle synshæmmede og andre læsehandicappede lever i udviklingslandene og de mindst udviklede lande,

som erkender, at selv om der er forskelle i den nationale ophavsretslovgivning, kan de positive virkninger af ny informations- og kommunikationsteknologi for synshæmmedes og andre læsehandicappedes liv styrkes gennem en bedre international juridisk ramme,

som erkender, at mange medlemsstater har indført undtagelser og indskrænkninger i deres nationale ophavsretslovgivning for synshæmmede og andre læsehandicappede, men at der ikke desto mindre fortsat er mangel på eksemplarer af værker i tilgængeligt format for disse personer, og at medlemsstaternes indsats for at gøre værker tilgængelige for disse personer kræver betydelige ressourcer, samt at de manglende muligheder for udveksling på tværs af grænserne af eksemplarer i tilgængeligt format har nødvendiggjort dobbeltarbejde på dette område,

som anerkender både betydningen af rettighedshavernes rolle med hensyn til at gøre deres værker tilgængelige for synshæmmede og andre læsehandicappede samt betydningen af passende undtagelser og indskrænkninger til dette formål, særlig når markedet ikke er i stand til at tilvejebringe denne adgang,

som erkender behovet for at opretholde balancen mellem en effektiv beskyttelse af ophavsmænds rettigheder og almenhedens interesser, særlig uddannelse, forskning og adgang til information, og at denne balance skal fremme effektiv og rettidig adgang til værker for synshæmmede og andre læsehandicappede,

som bekræfter de kontraherende parters forpligtelser i henhold til de eksisterende internationale traktater om ophavsretsbeskyttelse og betydningen og fleksibiliteten af tretrinssystemet i forbindelse med undtagelser og indskrænkninger, jf. artikel 9, stk. 2, i Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker og andre internationale instrumenter,

som erindrer om betydningen af henstillingerne i dagsordenen for udvikling, der blev vedtaget i 2007 af generalforsamlingen for Verdensorganisationen for Intellektuel Ejendomsret (WIPO), og som har til formål at sikre, at udviklingshensyn udgør en integrerende del af organisationens arbejde,

som anerkender betydningen af det internationale ophavsretssystem, og som ønsker at harmonisere undtagelser og indskrænkninger med henblik på at fremme adgang til og anvendelse af værker for synshæmmede og andre læsehandicappede,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1 - Forholdet til andre konventioner og traktater

Denne traktat fraviger på ingen måde de forpligtelser, som de kontraherende parter har over for hinanden i henhold til andre traktater, ligesom den ikke indskrænker deres rettigheder i henhold til andre traktater.

Artikel 2 - Definitioner

I denne traktat forstås ved:

- a) "værker": litterære og kunstneriske værker, jf. artikel 2, stk. 1, i Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker, i form af tekst, tegn og/eller hermed forbundne illustrationer, uanset om de er offentliggjort eller på anden måde gjort tilgængelige for almenheden i et medie¹.
- b) "eksemplar i tilgængeligt format": et eksemplar af et værk, der er tilgængeligt på en anden måde eller i en anden form, som giver en målgruppeperson adgang til værket, bl.a. lige så nemt og ubesværet som en person, der ikke er synshæmmet eller på anden måde læsehandicappet. Et sådant eksemplar i tilgængeligt format må kun anvendes af målgruppepersoner, og den skal respektere originalværkets integritet under behørig hensyntagen til de ændringer, der er nødvendige for at gøre værket tilgængeligt i det alternative format, og til målgruppepersonernes adgangsbehov
- c) "bemyndiget enhed": en enhed, der er bemyndiget eller anerkendt af staten med henblik på at forestå uddannelse, undervisning af lærere, individuelt tilpasset læsning eller adgang til information for målgruppepersoner på ikke-kommerciel basis. Bemyndigede enheder omfatter også statslige institutioner eller

---

¹ *Fælles erklæring vedrørende artikel 2, litra a): I denne traktat omfatter denne definition også værker i lydform, f.eks. lydbøger.*

nonprofitorganisationer, der leverer de samme ydelser til målgruppepersoner som led i deres primære aktiviteter eller institutionelle forpligtelser².

En bemyndiget enhed fastlægger og følger sin egen praksis med henblik på:

- i) at fastslå, at de personer, den servicerer, er målgruppepersoner
- ii) at begrænse sin spredning og tilgængeliggørelse af eksemplarer i tilgængeligt format til målgruppepersoner og/eller bemyndigede enheder
- iii) at bekæmpe reproduktion, spredning og tilgængeliggørelse af uautoriserede eksemplarer og
- iv) at forvalte eksemplarer af værker med behørig omhu og føre registre over forvaltningen og i den forbindelse respektere målgruppepersoners privatliv i overensstemmelse med artikel 8.

Artikel 3 - Målgruppepersoner

En målgruppeperson er en person, der

- a) er blind,
- b) er synshæmmet eller har et perceptions- eller læsehandicap, som ikke kan afhjælpes, så den pågældende får et syn, der i alt væsentligt svarer til synet hos en person, der ikke er synshæmmet eller læsehandicappet, og derfor er ude af stand til at læse trykte værker i tilnærmelsesvist samme omfang som en person, der ikke er synshæmmet eller læsehandicappet, eller³
- c) på anden måde grundet et fysisk handicap er ude af stand til at holde eller håndtere en bog eller fokusere eller bevæge øjnene i et omfang, der normalt muliggør læsning,

uafhængigt af eventuelle andre handicap.

Artikel 4 - Undtagelser og indskrænkninger i national lovgivning vedrørende eksemplarer i tilgængeligt format

1. a) De kontraherende parter indfører i deres nationale ophavsretslovgivning en undtagelse fra eller indskrænkning i retten til reproduktion, retten til spredning og retten til tilgængeliggørelse for almenheden, jf. WIPO's traktat om ophavsret, for at lette målgruppepersoners adgang til eksemplarer af værker i tilgængeligt format. Undtagelserne eller indskrænkningerne i den nationale lovgivning skal gøre det muligt at foretage de ændringer, der er nødvendige for at gøre værket tilgængeligt i det alternative format.

b) De kontraherende parter kan også indføre en undtagelse fra eller indskrænkning i retten til offentlig fremførelse for at lette adgangen til værker for målgruppepersoner.

2. En kontraherende part kan efterleve artikel 4, stk. 1, for alle de deri anførte rettigheder ved at indføre en undtagelse og indskrænkning i sin nationale ophavsretslovgivning, der indebærer følgende:

---

² **Fælles erklæring vedrørende artikel 2, litra c):** I denne traktat kan "enheder, der er anerkendt af staten" også omfatte enheder, der modtager finansiel støtte fra staten med henblik på at forestå uddannelse, uddannelse af lærere, individuelt tilpasset læsning eller adgang til information for målgruppepersoner på ikke-kommerciel basis.

³ **Fælles erklæring vedrørende artikel 3, litra b):** Formuleringen "som ikke kan afhjælpes" indebærer ikke, at alle mulige former for medicinsk diagnosticering og behandling skal være taget i brug.

- a) Bemyndigede enheder kan uden tilladelse fra indehaveren af ophavsretten lave et eksemplar i tilgængeligt format af et værk, indhente et eksemplar i tilgængeligt format hos en anden bemyndiget enhed og levere disse eksemplarer til målgruppepersoner gennem et hvilket som helst middel, herunder ved ikke-kommercielt udlån eller ved trådbunden eller trådløs elektronisk kommunikation, og tage alle mellemliggende skridt til at nå disse mål, når alle følgende betingelser er opfyldt:
- i) den bemyndigede enhed, der ønsker at udøve nævnte aktivitet, har lovlig adgang til det pågældende værk eller et eksemplar af værket
  - ii) værket er konverteret til et eksemplar i tilgængeligt format, hvilket kan omfatte alle de midler, der er nødvendige for at kunne navigere i oplysningerne i det tilgængelige format, men ikke andre ændringer end dem, der er nødvendige for at gøre værket tilgængeligt for målgruppepersonen
  - iii) sådanne eksemplarer i tilgængeligt format tilvejebringes udelukkende til brug for målgruppepersoner, og
  - iv) aktiviteten udøves på ikke-kommerciel basis.

samt

- b) En målgruppeperson, eller en person, der handler på en målgruppepersons vegne, herunder dennes primære omsorgsperson, kan lave et eksemplar i tilgængeligt format af et værk til målgruppepersonens personlige brug eller kan bistå målgruppepersonen med at lave og anvende eksemplarer i tilgængeligt format, hvis målgruppepersonen har lovlig adgang til det pågældende værk eller et eksemplar af værket.

3. En kontraherende part kan efterleve artikel 4, stk. 1, ved at indføre andre undtagelser eller indskrænkninger i sin nationale ophavsretslovgivning i henhold til artikel 10 og 11⁴.

4. En kontraherende part kan begrænse undtagelser og indskrænkninger i henhold til denne artikel til værker, der ikke foreligger kommercielt i det særlige tilgængelige format, der er tale om, på det pågældende marked og på rimelige vilkår for målgruppepersonerne. Enhver kontraherende part, der gør brug af denne mulighed, skal deponere en meddelelse herom hos WIPO's generaldirektør på tidspunktet for ratificeringen, accepten eller tiltrædelsen af denne traktat eller på et hvilket som helst senere tidspunkt⁵.

5. Det henhører under national ret at bestemme, hvorvidt undtagelser eller indskrænkninger i henhold til denne artikel skal være genstand for vederlag.

Artikel 5 - Udveksling på tværs af grænserne af eksemplarer i tilgængeligt format

1. De kontraherende parter bestemmer, at hvis der fremstilles et eksemplar i tilgængeligt format i henhold til en undtagelse eller indskrænkning eller i henhold til loven, kan en bemyndiget enhed sprede eller tilgængeliggøre dette eksemplar i tilgængeligt format for en målgruppeperson eller en bemyndiget enhed i en anden kontraherende part⁶.

⁴ *Fælles erklæring vedrørende artikel 4, stk. 3: Der er enighed om, at dette stykke hverken indskrænker eller udvider anvendelsesområdet for de undtagelser fra og indskrænkninger i retten til oversættelse, der indrømmes i Bernerkonventionen, for så vidt angår synshæmmede og på anden måde læsehandicappede personer.*

⁵ *Fælles erklæring vedrørende artikel 4, stk. 4: Der er enighed om, at kravet om kommerciel tilgængelighed ikke berører spørgsmålet om, hvorvidt en undtagelse eller indskrænkning i henhold til denne artikel er forenelig med tretrinstesten.*

⁶ *Fælles erklæring vedrørende artikel 5, stk. 1: Der er endvidere enighed om, at denne traktat ikke på nogen måde indskrænker eller udvider anvendelsesområdet for eneret i henhold til andre traktater.*

2. En kontraherende part kan efterleve artikel 5, stk. 1, ved at indføre en undtagelse eller indskrænkning i sin nationale ophavsretslovgivning, der indebærer følgende:

- a) bemyndigede enheder kan uden tilladelse fra rettighedshaveren sprede og gøre eksemplarer i tilgængeligt format tilgængelige for en bemyndiget enhed i en anden kontraherende part til brug udelukkende for målgruppepersoner, og
- b) bemyndigede enheder kan uden tilladelse fra rettighedshaveren og i medfør af artikel 2, litra c), sprede og gøre eksemplarer i tilgængeligt format tilgængelige for en målgruppeperson i en anden kontraherende part,

forudsat at den afsendende bemyndigede enhed forud for spredningen eller tilgængeliggørelsen ikke vidste eller ikke havde rimelig grund til at vide, at eksemplaret i tilgængeligt format ville blive anvendt til andre end målgruppepersoner⁷.

3. En kontraherende part kan efterleve artikel 5, stk. 1, ved at indføre andre undtagelser eller indskrænkninger i sin nationale ophavsretslovgivning i henhold til artikel 5, stk. 4, og artikel 10 og 11.

4. a) Når en bemyndiget enhed i en kontraherende part modtager eksemplarer i tilgængeligt format i medfør af artikel 5, stk. 1, og den pågældende kontraherende part ikke har forpligtelser i henhold til artikel 9 i Bernerkonventionen, sikrer den i overensstemmelse med sit eget retssystem og sin egen retspraksis, at de pågældende eksemplarer i tilgængeligt format kun reproduceres, spredes og tilgængeliggøres til fordel for målgruppepersoner på den pågældende kontraherende parts område.

b) En bemyndiget enheds spredning og tilgængeliggørelse af eksemplarer i tilgængeligt format i medfør af artikel 5, stk. 1, begrænses til det pågældende område, medmindre den kontraherende part er part i WIPO's traktat om ophavsret eller på anden måde begrænser undtagelser og indskrænkninger ved gennemførelsen af denne traktat til retten til spredning og retten til tilgængeliggørelse for almenheden til visse særlige tilfælde, som ikke er i strid med en normal udnyttelse af værket og ikke i urimeligt omfang skader rettighedshaverens legitime interesser^{8,9}.

c) Denne artikel berører på ingen måde, hvordan det bestemmes, hvilke handlinger der udgør spredning eller tilgængeliggørelse for almenheden.

5. Denne traktat må på ingen måde anvendes til at behandle spørgsmålet om konsumtion af rettigheder.

Artikel 6 - Import af eksemplarer i tilgængeligt format

---

⁷ **Fælles erklæring vedrørende artikel 5, stk. 2:** Der er enighed om, at det kan være hensigtsmæssigt for en bemyndiget enhed, der agter at sprede eller tilgængeliggøre eksemplarer i tilgængeligt format direkte for en målgruppeperson i en anden kontraherende part, at tage yderligere skridt til at bekræfte, at den person, den servicerer, er en målgruppeperson, og at følge sin egen praksis som omhandlet i artikel 2, litra c).

⁸ **Fælles erklæring vedrørende artikel 5, stk. 4, litra b):** Der er enighed om, at denne traktat på ingen måde kræver eller indebærer, at en kontraherende part skal indføre eller anvende tretrinstesten ud over sine forpligtelser i henhold til dette instrument eller andre internationale traktater.

⁹ **Fælles erklæring vedrørende artikel 5, stk. 4, litra b):** Der er enighed om, at denne traktat på ingen måde skaber en forpligtelse for en kontraherende part til at ratificere eller tiltræde WIPO's traktat om ophavsret eller til at efterleve nogen af dens bestemmelser, og at denne traktat ikke på nogen måde berører de rettigheder, undtagelser og indskrænkninger, der er indeholdt i WIPO's traktat om ophavsret.

Hvis en kontraherende parts nationale lovgivning tillader en målgruppeperson, en person, der handler på en målgruppepersons vegne, eller en bemyndiget enhed at fremstille et eksemplar i tilgængeligt format af et værk, skal den pågældende kontraherende parts nationale lovgivning også tillade dem at importere et eksemplar i tilgængeligt format til fordel for målgruppepersoner uden rettighedshaverens tilladelse¹⁰.

Artikel 7 - Forpligtelser vedrørende teknologiske foranstaltninger

De kontraherende parter træffer passende foranstaltninger, hvis det er nødvendigt, for at sikre, at hensigtsmæssig retlig beskyttelse og effektive retsmidler, der sættes ind for at bekæmpe omgåelse af effektive teknologiske foranstaltninger, ikke forhindrer målgruppepersoner i at drage fordel af undtagelser og indskrænkninger i henhold til denne traktat¹¹.

Artikel 8 - Respekt for privatlivet

Når de kontraherende parter gennemfører undtagelser og indskrænkninger i henhold til denne traktat, skal de bestræbe sig på at beskytte målgruppepersoners privatliv på lige fod med andre personers privatliv.

Artikel 9 - Samarbejde om fremme af udveksling på tværs af grænserne

1. De kontraherende parter tilstræber at befordre udveksling på tværs af grænserne af eksemplarer i tilgængeligt format ved at tilskynde til frivillig informationsdeling for at bistå bemyndigede enheder med at identificere hinanden. WIPO's Internationale Bureau opretter en indgangsportal til dette formål.

2. De kontraherende parter forpligter sig til at bistå deres bemyndigede enheder, når disse udøver aktiviteter i henhold til artikel 5, for at stille oplysninger til rådighed vedrørende deres praksis i medfør af artikel 2, litra c), både gennem informationsdeling blandt bemyndigede enheder og gennem tilrådgivningsstillelse af oplysninger vedrørende deres politikforanstaltninger og praksis, bl.a. om udveksling på tværs af grænserne af eksemplarer i tilgængeligt format, for interesserede parter og offentligheden, alt efter hvad der er relevant.

3. WIPO's Internationale Bureau opfordres til at dele de oplysninger, der måtte foreligge, om denne traktats funktionsmåde.

4. De kontraherende parter anerkender vigtigheden af internationalt samarbejde og fremme heraf til støtte for de nationale bestræbelser på at virkeliggøre målene med denne traktat¹².

Artikel 10 - Generelle gennemførelsesprincipper

1. De kontraherende parter forpligter sig til at vedtage de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre anvendelsen af denne traktat.

---

¹⁰ **Fælles erklæring vedrørende artikel 6:** Der er enighed om, at den fleksibilitet, der er beskrevet i artikel 4, gælder tilsvarende for de kontraherende parter ved gennemførelsen af deres forpligtelser i henhold til artikel 6.

¹¹ **Fælles erklæring vedrørende artikel 7:** Der er enighed om, at bemyndigede enheder under visse omstændigheder kan vælge at anvende teknologiske foranstaltninger i forbindelse med fremstilling, spredning og tilgængeliggørelse af eksemplarer i tilgængeligt format, og at denne artikel ikke på nogen måde forhindrer denne praksis, forudsat at den er i overensstemmelse med national lovgivning.

¹² **Fælles erklæring vedrørende artikel 9:** Der er enighed om, at artikel 9 ikke indebærer obligatorisk registrering af bemyndigede enheder og ej heller udgør en forudsætning for, at bemyndigede enheder kan udøve de aktiviteter, der er omhandlet i denne traktat; den giver derimod mulighed for informationsdeling med henblik på at lette udveksling på tværs af grænserne af eksemplarer i tilgængeligt format.

2. De kontraherende parter forhindres ikke på nogen måde i selv at bestemme, hvordan bestemmelserne i denne traktat bedst gennemføres inden for rammerne af deres eget retssystem og retspraksis¹³.

3. De kontraherende parter kan udøve deres rettigheder og efterleve deres forpligtelser i henhold til denne traktat gennem undtagelser eller indskrænkninger, som specifikt kommer målgruppepersoner til gode, andre undtagelser eller indskrænkninger eller en kombination heraf inden for rammerne af deres nationale retssystem og retspraksis. Der kan være tale om domstolsafgørelser, love eller administrative bestemmelser, som kommer målgruppepersoner til gode, og som vedrører rimelig praksis, handlemåder eller former for anvendelse med henblik på at opfylde deres behov i overensstemmelse med de kontraherende parter rettigheder og forpligtelser i henhold til Bernerkonventionen, andre internationale traktater og artikel 11.

Artikel 11 - Generelle forpligtelser vedrørende undtagelser og indskrænkninger

Når en kontraherende part vedtager de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre anvendelsen af denne traktat, kan den udøve de rettigheder og skal efterleve de forpligtelser, som den pågældende kontraherende part har i henhold til Bernerkonventionen, aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder og WIPO's traktat om ophavsret, herunder aftalerne om fortolkning heraf, således at:

- a) en kontraherende part i overensstemmelse med artikel 9, stk. 2, i Bernerkonventionen kan tillade reproduktion af værker i visse særlige tilfælde, forudsat at denne reproduktion ikke er i strid med en normal udnyttelse af værket og ikke i urimeligt omfang skader ophavsmandens legitime interesser
- b) en kontraherende part i overensstemmelse med artikel 13 i aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder begrænser undtagelser fra og indskrænkninger i eneret til visse særlige tilfælde, som ikke er i strid med en normal udnyttelse af værket og ikke i urimeligt omfang skader rettighedshaverens legitime interesser
- c) en kontraherende part i overensstemmelse med artikel 10, stk. 1, i WIPO's traktat om ophavsret kan indføre undtagelser fra og indskrænkninger i de rettigheder, der er indrømmet ophavsmænd i WIPO's traktat om ophavsret, i visse særlige tilfælde, som ikke er i strid med en normal udnyttelse af værket og ikke i urimeligt omfang skader ophavsmandens legitime interesser
- d) en kontraherende part i overensstemmelse med artikel 10, stk. 2, i WIPO's traktat om ophavsret ved anvendelsen af Bernerkonventionen begrænser eventuelle undtagelser fra eller indskrænkninger i rettigheder til visse særlige tilfælde, som ikke er i strid med en normal udnyttelse af værket og ikke i urimeligt omfang skader ophavsmandens legitime interesser.

Artikel 12 - Andre undtagelser og indskrænkninger

1. De kontraherende parter erkender, at en kontraherende part i sin nationale lovgivning kan gennemføre andre ophavsretlige undtagelser og indskrænkninger til fordel for målgruppepersoner end dem, der er omhandlet i denne traktat, under hensyntagen til den pågældende kontraherende parts økonomiske situation og dens sociale og kulturelle behov, i

---

¹³ *Fælles erklæring vedrørende artikel 10, stk. 2: Der er enighed om, at når et værk er et værk i henhold til artikel 2, litra a), herunder værker i lydform, finder undtagelserne og indskrænkningerne i henhold til denne traktat tilsvarende anvendelse på beslægtede rettigheder, når det er nødvendigt for at kunne fremstille, sprede og gøre et eksemplar i tilgængeligt format tilgængeligt for målgruppepersoner.*

overensstemmelse med den pågældende kontraherende parts internationale rettigheder og forpligtelser, og, for så vidt angår de mindst udviklede lande, under hensyntagen til deres særlige behov og deres særlige internationale rettigheder og forpligtelser og fleksibiliteten i den forbindelse.

2. Denne traktat berører ikke de øvrige undtagelser og indskrænkninger, der gælder for handicappede i henhold til national lovgivning.

Artikel 13 - Forsamling

1. a) De kontraherende parter har en forsamling.

b) Hver kontraherende part repræsenteres i forsamlingen af én delegeret, som kan bistås af suppleanter, rådgivere og eksperter.

c) Hver delegations udgifter afholdes af den kontraherende part, som har udpeget delegationen. Forsamlingen kan anmode WIPO om at yde finansiel bistand for at lette deltagelse af delegationer fra kontraherende parter, som i overensstemmelse med den faste praksis, der følges af De Forenede Nationers generalforsamling, anses for at være udviklingslande, eller som er ved at overgå til markedsøkonomi.

2. a) Forsamlingen behandler spørgsmål vedrørende opretholdelsen og videreudviklingen samt gennemførelsen og anvendelsen af denne traktat.

b) Forsamlingen varetager i forbindelse med beslutninger om, hvorvidt visse mellemstatslige organisationer kan blive part i denne traktat, den opgave, den er tillagt ved artikel 15.

c) Forsamlingen træffer beslutning om indkaldelse af enhver diplomatisk konference med henblik på revision af denne traktat og giver WIPO's generaldirektør de instrukser, der er nødvendige for forberedelsen af en sådan diplomatisk konference.

3. a) Enhver kontraherende part, der er en stat, har én stemme og kan kun stemme på egne vegne.

b) Enhver kontraherende part, der er en mellemstatslig organisation, kan deltage i afstemninger i stedet for sine medlemsstater med et antal stemmer svarende til det antal af dets medlemsstater, der er part i denne traktat. En sådan mellemstatslig organisation kan ikke deltage i en afstemning, hvis en af dens medlemsstater udøver sin stemmeret, og omvendt.

4. Forsamlingen mødes efter indkaldelse foretaget af generaldirektøren og, hvis der ikke foreligger ekstraordinære omstændigheder, i samme periode og på samme sted som WIPO's generalforsamling.

5. Forsamlingen bestræber sig på at træffe beslutninger ved konsensus og fastsætter selv sin forretningsorden, herunder bestemmelser om indkaldelse til ekstraordinære møder, betingelser for beslutningsdygtighed og, under iagttagelse af traktatens bestemmelser, de krævede flertal ved forskellige former for beslutninger.

Artikel 14 - Det Internationale Bureau

WIPO's Internationale Bureau varetager de administrative opgaver i forbindelse med denne traktat.

Artikel 15 - Betingelser for at blive part i traktaten

1. Enhver stat, der er medlem af WIPO, kan blive part i denne traktat.

2. Forsamlingen kan beslutte at tillade en mellemstatslig organisation at blive part i denne traktat, hvis den pågældende organisation afgiver en erklæring om, at den har kompetence og egen lovgivning, der er bindende for alle dens medlemsstater, på de områder, der er omfattet af denne traktat, og at den i overensstemmelse med sine egne interne procedurer er blevet behørigt bemyndiget til at blive part i denne traktat.

3. Den Europæiske Union, som på den diplomatiske konference, der vedtog denne traktat, har afgivet en erklæring som omhandlet i foregående stykke, kan blive part i denne traktat.

Artikel 16 - Rettigheder og forpligtelser i henhold til traktaten

Medmindre andet fremgår af særlige bestemmelser i denne traktat, har hver kontraherende part alle de rettigheder og er undergivet alle de forpligtelser, der følger af denne traktat.

Artikel 17 - Undertegnelse af traktaten

Denne traktat er åben for undertegnelse på den diplomatiske konference i Marrakesh og derefter i et år efter vedtagelsen i WIPO's hovedkvarter for alle parter, der opfylder betingelserne for at blive part i traktaten.

Artikel 18 - Traktatens ikrafttrædelse

Denne traktat træder i kraft tre måneder efter, at 20 parter som omhandlet i artikel 15 har deponeret deres ratificerings- eller tiltrædelsesinstrumenter.

Artikel 19 - Den faktiske dato for en parts tiltrædelse af traktaten

Denne traktat er bindende

- a) for de 20 parter, der er omhandlet i artikel 18, fra den dato, hvor traktaten træder i kraft
- b) for enhver anden part som omhandlet i artikel 15 fra tre måneder efter den dato, på hvilken den pågældende part har deponeret sit ratificerings- eller tiltrædelsesinstrument hos WIPO's generaldirektør.

Artikel 20 - Opsigelse af traktaten

Denne traktat kan opsiges af enhver kontraherende part ved meddelelse herom til WIPO's generaldirektør. Enhver opsigelse får virkning et år efter den dato, på hvilken WIPO's generaldirektør har modtaget meddelelsen.

Artikel 21 - Traktatens sprog

1. Denne traktat undertegnes i et originaleksemplar på engelsk, arabisk, kinesisk, fransk, russisk og spansk, idet udgaverne på disse sprog alle har samme gyldighed.

2. Officielle tekster på andre sprog end dem, der er nævnt i artikel 21, stk. 1, udarbejdes af WIPO's generaldirektør på anmodning af en interesseret part og efter samråd med alle interesserede parter. I dette stykke forstås ved "interesseret part" enhver stat, der er medlem af WIPO, hvis dens officielle sprog eller et af dens officielle sprog berøres, og Den Europæiske Union og enhver anden mellemstatslig organisation, der måtte blive part i denne traktat, hvis et af vedkommende organisations officielle sprog berøres.

Artikel 22 - Depositær

WIPO's generaldirektør er depositær for denne traktat.

Udfærdiget i Marrakesh den 27. juni 2013.